

שותפות ושותפים יקרים,

תוכנית 'בארי' מבקשת לחזק את ידיכם בימים קשים אלו ולתרום למאמצים שלכם לקיים שגרת לימודים וקשר הדוק ומיטיב עם התלמידים/ות.

לפניכם "מילה טובה" - מערכי הוראה קצרים לשימוש יומיומי. המערכים נבנו מתוך מחשבה שעיסוק קבוע במילה יומית נבחרת, באמצעות טקסט משמעותי, יאפשר לפתוח את הלב והראש לחיבור משותף ושיח מעמיק דרך אוצרות התרבות שלנו. אנו מבקשים להציע לימוד אינטלקטואלי לצד ממד רגשי שנותן תוקף ולגיטימציה למגוון התחושות והרגשות של התלמידים/ות ומנסה להאיר נקודות אופטימיות ומחזקות.

יחידות הלימוד הקצרות יכולות להתאים לפתיחת יום קצרה, לשעת מחנך, לשיחה מסכמת או כל שימוש אחר שתראו לנכון במהלך יום הלימודים, בלמידה מקוונת או בכיתה. בכל יחידה תוכלו למצוא טקסטים מארון הספרים היהודי-ישראלי ושאלות מנחות לדין.

בזמנים קשים אלו אנו מציעים, כפי שכתב יעקב גלעד: "רק מילה טובה או שתיים, לא יותר מזה", כדי להזכיר את אחריותנו להשבת האמון באדם ובחברה.

היחידות זמינות עבורכם באתר [תוכנית בארי](#) ונשלחות בקבוצת ווטסאפ ייעודית [להצטרפות](#)

אתם/ן מוזמנים/ות להציע לנו מילים נוספות, לשלוח משוב ורשמים, שאלות ומחשבות ולבחור את המילה המתאימה לכל עת.

ליצירת קשר: Yael.krue@shi.org.il

**מאחלים שנשמע בשורות טובות
ושישובו ימים של שגרה מבורכת**

צוות בארי, מכון הרטמן

חיים

1. התבוננו בהגדרה המילונית של "חיים", האם יכולתם להוסיף לה משהו משלכם שלא נאמר בה?
2. מה לדעתכם המשמעות של "לבחור בחיים"? מה לדעתכם הקשר בין בחירה בחיים לבין הניגוד הקיים בין "הברכה והקללה"?
3. קראו את הציטוט של לאה גולדברג המופיע מתחת לפסוקים. הדברים נכתבו בימי מלחה"ע ה-2. מה לדעתכם היא מנסה לבטא במילים אלו? כיצד היא מנמקת את דבריה?
4. מה מקנה לחיי אדם את ערכם בעינייה?
5. מהו לדעתה תפקידו של המשורר בימי מלחמה? האם אתם מזדהים עם דבריה?
6. השיר "למדני אלוהי" שכתבה לאה גולדברג, הפך מוכר מאד ולעיתים קרובות מקריאים אותו בטקסי זיכרון ובתפילה. ערכו השוואה בין הדברים שכתבה במלחה"ע ה-2 לבין השיר. נסחו בהשראת שני הטקסטים, מה זה אומר להרגיש שאני חי / חיה (מעבר למובן הפיזי).

לְמַדְנִי, אֱלֹהִי, בְּרַךְ וְהַתְּפַלֵּל
עַל סוּד עֵלָה קָמַל, עַל נְגִה פְּרִי בְּשֵׁל,
עַל הַחֲרוֹת הַזֹּאת: לְרָאוֹת, לְחוּשׁ, לְנִשֵּׁם,
לְדַעַת, לְיַחַל, לְהַכְשֵׁל.
לְמַד אֶת שִׁפְתוֹתַי בְּרִכָּה וְשִׁיר הַלֵּל
בְּהַתְחַדֵּשׁ זְמַנְךָ עִם בְּקָר וְעִם לַיִל,
לְבַל יִהְיֶה יוֹמֵי הַיּוֹם כְּתַמּוּל שְׁלִשׁוֹם,
לְבַל יִהְיֶה עָלַי יוֹמֵי הָרָגֵל.

♥ רשמו באופן חופשי חמש אסוציאציות למילה "חיים". ערכו סבב שיתוף של האסוציאציות בכיתה. לאחר מכן ניתן לשאול: מהו הדבר שחזר הכי הרבה בסבב? האם הייתה אסוציאציה שהיא יוצאת דופן? האם האסוציאציות מתכתבות עם ההחלטה "לבחור בחיים"? האם האסוציאציות מתכתבות עם דבריה של לאה גולדברג?

חיים

1. תְּכַוְּנֵנוּ וְכַשְׁרוּ שֶׁל כָּל יְצוּר חַי לְנִשְׁמָה, לְהַזְנוּן וְלִצְמָח, לְהַפְעִיל אֵיבָרֵי גּוּפוֹ בְּמִשְׁךָ פֶּרֶק הַזְּמַן - מִשְׁעַת הַלְדָּה וְעַד שְׁעַת הַמָּוֶת.
2. הַזְּמַן שְׁאֵדָם אוֹ כֹּל יְצוּר חַי עַל הָאָרֶץ.

**"הַעִידֹתִי בְּכֶם הַיּוֹם אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ,
הַחַיִּים וְהַמּוֹת נִתְּתִי לְפָנֶיךָ, הַבְּרָכָה וְהַקְּלָלָה,
וּבַחֲרֹף בַּחַיִּים לְמַעַן תַּחֲיֶה אֶתְּךָ וְזִרְעֶךָ"**

(דברים, ל', י"ט)

"אני מאמינה באמונה שלמה. שאם יש ערך לחיי האדם, הרי הוא, בעיקר, בדברים הקיימים מאז היות האדם ומכאן לי ההכרה העמוקה כי לא זכות בלבד היא למשורר בימות הזוועה לשיר שירו לטבע, לאילנות הפורחים, לילדים היודעים לצחוק, אלא חובה, החובה להזכיר לאדם, כי עדיין אדם הוא, כי קיימים בעולם אותם הערכים הפשוטים והמנצחים העושים את החיים ליקרים ביותר. להזכיר לאדם, כי בכל עת ובכל שעה לא הוחמץ עדיין המועד לשוב ולהיות אדם. כי כל זמן שהשירה אוהבת את האדם בארץ הזאת ואת החיים על פניה, כדאי וגם ראוי לו, לאדם, לאהבם, להעריכם, לשמור עליהם."

(מתוך: לאה גולדברג, "על אותו הנושא עצמו",
שבועון השומר הצעיר, 8 ספטמבר 1939)